

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 16. Peccator est vilis, pulvis terræ, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

& curam, & extra meritum Christi participationem: quia in eo per charitatem manere noluerunt. de Ponte in Cant. 2. Exh. 19. §. 3.

Quod facis, fac citius. Joan. 13. 27. S. Ambros. l. 2. de Abel & Cain c. 4. ut, quia introierat in illum Sathanas, ipse à Christo abiret. Ejicitur itaque, & excluditur: eò quòd jam cum Domino Jesu esse non possit; quia cœperat esse cum diabolo. Nulla enim communicatio Christi ad Belial.

Si susceperimus Christum in hospitio nostri peccatoris, illicò fugamus diabolum: si peccaverimus, & per peccati januam ingressus fuerit diabolus; protinus Christus recedit. S. Hieron. l. 2. aduers. Jovin.

Quocunq; iero, tu me Domine non deseris; nisi prior ego te deseram. S. August. folioq. c. 14.

Nunquam prius Deus deserit hominem, nisi prius ab homine deseratur. S. August. l. 1. fer. 4. D. 3. Quadr.

§. XVI.

Peccator est vilis, pulvis terra.

Ec.

Ex Veteri.

Pulvis es. Gen. 3. 19. Sicut de protoplasto, qui legem transgressus est, gloriam, quã regebatur, amisit, mortisque pœnæ obnoxius fuit factus, dicebat: terra es, & in terram ibis: ita & hic, quia plurimum invaluerant peccata, inquit: *corrupta erat terra.* S. Chrysost. hom. 23. in Gen.

Videntes filij Dei Ec. Gen. 6. 2. Filij Dei vocantur hic filij Seth, ob sanctitatem. Itã S. Chrysost. Cyrillus, Rupertus, Hilarius. Secundò est phrasis Hebræa: Hebræj omnia fortia, magna, egregia, dicunt esse Dei: montes Dei, cœdi Dei. Sic vocantur filij Seth: quia robusti, viribus formã, staturã, eximij. E contra filij, & filia, Caini, vocantur filij, & filia, hominum: quia erant peruersi, & terræ affixi. Cornelius hic.

Adducant ad te vaccam rufam. Num. 19. 2. Rufus, sive sanguineus color, symbolum est peccati. Significabat rufa vacca, peccatorem reum esse sanguinis, & mortis; æque ac combustionis in igne gehennæ: hæc enim vacca comburebatur. Cornelius hic.

Tanquam pulvis. Pf. 1. 4. Hic notantur tria sub uno membro; quæ faciunt hominem miserum. Primum est inconstantia: quia, sicut pulvis est levis, & mobilis; sic peccator. Secundum ariditas. Tertium sterilitas. Hugo Card. hic. Peccatores pulvis, quia multi. 2. Reg. 1. 21. *Montes Gelboe Ec.* quia viles. Jer. 2. 36. *quã vilis facta es, nimis iterans vias tuas.* Hugo Card. in Pf. 29. 4.

Capilli tui sicut greges caprarum. Cant. 4. 1. Hæc capillorum laus intelligenda, quamdiu capiti suo inhaerent: cum ab eo separantur, non amplius crescunt, nec æstimantur; & omnis laus vertitur in contrariam ignomi-

niam: quòd enim altiorem habebant locum, tantò viliores postea fortiuntur; cum mittuntur in sterquilinum, & conculcantur. de Ponte hic l. 7. Exh. 2. §. 4.

Si non peccaverimus; scimus, quoniam apud te sumus computari. Sap. 15. 2. Dicuntur boni esse computati, sicut dilecti, & electi: & bene possunt computari, quia pauci. Mali autem non computantur à Deo: sicut nullus computat monetam reprobam. Jer. 6. 30. *argentum reprobum vocate eos.* S. Bonavent. hic.

Descende, sede in pulvere filia Babylon, sede in terra. M. 47. 1. Itã & Jerusalem nostra quoties in confusionem peccatorum venerit, non est ei solium, neque thronus, neque ulla dignitas celsitudinis; sed in terræ pulvere sedere jure perhibetur. S. Paschal. l. 1. in Thr. 1.

Ollam succensam ego video. Jer. 1. 13. Anima peccatrix dicitur olla, propter concupiscentiã fervorem, propter maculã nigredinem. Nahum 2. 10 *facies omnium sicut nigredo olla.* Et prædicta olla succenditur igne in ordinati amoris, iræ, & contentionis. S. Thom. Aqu. hic.

Quomodo obscuratum est aurum. Thren. 4. 1. Anima se jure deplorat; quæ fuit prius per fontem Baptismi nive caudidius dealbata; & per infusionem Spiritus S. aurò pulchris colorata: nunc vero, aut hæresi est infecta; aut vitij, & sceleribus, obfuscata. S. Paschalius hic.

Ex Novo, & Patribus.

Digito scribebat in terra. Joan. 8. 6. ad significandum, quòd ipsi, & omnes mali, in terra scribuntur in terra, non in coelo. Hugo Card. hic.

Peccatum hominem parvum facit, & exiguum: virtus eminentem præstat, & magnum. Sicut enim ægri-tudo corporis exile, & exiguum, facit, corpus hominis; sanitas verò lætum reddit, & validum, itã intellige; quia & animam ægri-tudo quidem peccati humilem facit, & parvam; sanitas verò interioris hominis magnam. Origenes hom. 12. in Levit.

Ubicunq; in Scripturis sanctis legitur, *habitator*, aut *habitatores terræ*; si priora, & sequentia spectemus; liquidò Scripturarum poterit comprobari hæc regula; plerumque habitatores terræ peccatores appellari. S. Hieron. ep. ad Dardanum.

Innocentia decerp-turos alimenta ex arboribus; adhuc sibi bene confcios homines, ad superna subvexit: & commissum delictum, ad conqui-renda frumenta, homines terræ, soloque, dejecit. Tertull. ep. de cibis Judæis.

Nihil est virò vilius (etsi rex sit) quando est vitio deditus: quemadmodum nihil est vel captivò regalius, ac magnificentius; quamdiu virtutem possederit. S. Chrysost. in Pf. 6. 8.

Jacemus in vitij, & jacemus oppressi: stamus; cum bonis operibus erigimur ad profectum. S. Chrysost. l. 54. Ho-

Homo, quare tibi tam vilis es, qui tam pretiosus es Deo? quare sic honoratus à Deo te ipsum taliter inhonoras? Id. l. 148.

Cecidit homo per suggestionem, delectationem, consensum; ab illa summa, & pulchra trinitate: scilicet potentia, sapientia, puritate; in quandam contrariam, & foedam, trinitatem, infirmitatem, cœcitatē, immunditiam. Drog. Oist. lib. de creat. & redempt. primi hominis.

Peccatum est sicut putredo in pomo: sicut enim putredo auferit pomo decorem, valorem, colorem, odorem, & saporem; sic peccatum auferit animæ decorem vitæ, odorem famæ, valorem gratiæ, & saporem gloriæ. S. Bonaventura Diat. sal. c. 2. de vitijis in speciali.

§. XVII.

Peccator fit nihil.

NE tradas Domine Sceptrum tuum his, qui non sunt. Esth. 14. 11. id est, peccatoribus; qui sunt, tanquam non sint. Sylveira in Joan. 16. q. 8.

Cor mundum crea in me. Pl. 50. 12. **Crea dicit, quasi ex nihilo:** quia esse morale perdidit; secundum quod peccatori dicitur. Ezech. 28. 19. **nihil factus es.** Pl. 72. 22. **ad nihilum redactus sum.** Jer. 5. 21. **audi popule stulte, qui non habes cor.** Hugo Card. hic.

Emittes spiritum tuum, & creabuntur. Pl. 103. 30. Dices: nonne creati sumus? Dico, quod creare, secundum Theologos, est, ex nihilo aliquid facere: & cum in peccato estis, nihil estis, juxta 1. Cor. 13. **si charitatem non habueris, nihil tibi prodest.** Unde recipiendo Spiritum S. homo esse gratuitum recipit per gratiam, qui nihil erat per peccatum. Diez conc. 4. fer. 2. Pent.

Aspexi terram: & ecce vacua erat, & nihil. Jer. 4. 23. & v. 25. **intuitus sum, & non erat homo.**

Patres nostri peccaverunt, & non sunt. Thr. 5. 7. Non vacat ab intellectu, quomodo non sint, qui omnino & jam, & post mortem, esse non creduntur. Omnis enim peccator ex eo, quod delinquit, & peccat, ad nihilum redigitur, & non est. Et ideo non est; quia ab eo, qui semper est, corrui. S. Paschasius hic.

Homo, non sum. Luc. 22. 58. Non ait, non sum Discipulus Jesu; sed, **non sum.** Jesum negans, se quoque negat. S. Ambros. l. 10. in Luc. quia videbatur negare societatem Christi, utique se negavit. Sylveira in Joan. 16. q. 8.

Peccatum nihil est; & nihil sunt homines, cum peccant. S. August. tr. 1. in Joan.

Toties nihil factus sum, quoties à te separatus sum. Id. soliloqu. c. 5.

§. XVIII.

Peccator inveteratus senex.

Inveteravi inter omnes inimicos meos. Pl. 6. 8. Bene dicitur homo inveterari per peccatum; propter multas causas. Una est: quia sicut senes amittunt visum, sic peccatores amittunt spirituales visum. Item amittunt dentes; sic peccatores dentes dilectionis. Item amittunt virtutem gustandi; sic peccatores spiritualiter. Item auditum amittunt senes; sic peccatores. Item sunt tremuli; sic peccatores. Item infatuantur. Hugo Card. hic.

Nihil facit ad inveterare, ut natura peccati. Quando ergo à peccato inveteraveris, renova te ipsum per poenitentiam. S. Chrysoft. in Pl. 6.

Pecuniæ amor, absurdarumque concupiscentiarum servitus; atque simpliciter omne peccatum, operatorem suum, putrem, ac vetustum reddere solet: quod verò vetustum, senioque confectum, propè est ad interitum. S. Chrysoft. serm. 10. in Rom. 6.

Animæ nostræ senescunt de peccato mortali: quia omnes defectus, quos senectus dat corpori naturaliter, peccatum dat animæ spiritualiter. Primus est, dealbatio capillorum: capilli animæ sunt variæ cogitationes. Persona existens in gratia habebat capillos nigros, id est, cogitationes humiles cogitando proprios defectus; quos peccator non cognoscit. Secundus: obturatio sensuum: humores enim grossi abundant in senibus. 2. Reg. 19. 35. **nunquid vigent sensus mei &c.** sic peccator nihil sentit de malis animæ; cum mala corporis optimè sentiant. Tertius corrugatio pellis: plena pellis in juvene est conversatio exterior. Et sicut pellis cœperit carnem, sanguinem, & ossa; ita conversatio: persona enim sancta talis est intrâ, qualem se ostendit extrâ. Quando autem cadit in peccatum, veretur ostendere; & aliter ostendit extrâ, quàm sit intus. Quartus incurvatio capitis. Ratio naturalis: quia sicut ignis emittit flammam in altum; ita cor hominis juvenis est ita ardens, ut faciat ire rectè: sed quando calor cordis minuitur, caput inclinatur. Persona sine peccato habet caput animæ, scilicet, cogitationes, erectum, cogitando Deum, cœlestia &c. Peccator non delectatur respicere cœlum &c. His dicitur Luc. 21. 28. **respicite, & levate capita vestra.** Quintus debilitatio membrorum: ideo baculo sustentatur. **Peccatum peccavit Jerusalem, propterea instabilis facta est.** Thr. 1. 8. Quando persona est in gratia, habet genua, manus, & omnia membra, firma ad orandum; fecus in senectute peccati. Sextus appropinquatio mortis. Licet moriantur æquè juvenes, quàm senes; naturaliter tamen plus juvenis distat à morte: **quod antiquatur, & senescit, propè interitum est.** Hebr. 8. 13. S. Vinc. Ferr. l. 4. D. 19. Trinit.